

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 10P/70/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713203831
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Pajerchinová Dr.
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2013:8713203831.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred samosudkyňou Mgr. Máriou Pajerchinovou, Dr. v právnej veci žalobkyne: V. J., W.. X.X.XXXX, F. T., C. XXXX/X proti žalovanému: Y. R. J., W.. XX.X.XXXX, M.. F. T., L. XXXX/XX, M.. Č.. Ú. W. U. U.A. E. Ú. W. U. M. I. L., V.. W. X, XXX XX T., o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom: V., W.. XX.X.XXXX E. R., W.. XX.X.XXXX, J., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, pre čas po rozvode manželstva s prísl., takto

rozhodol:

Súd manželstvo účastníkov V. J., C.. T., W.. X.X.XXXX E. R. J., W.. XX.X.XXXX, uzavreté dňa 26.1.2002, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Poprad, vo zv. 22, roč. 2002, str. 93, por. č. 14 r o z v á d z a .

Pre čas po rozvode manželstva súd z v e r u j e mal. deti V., W.. XX.X.XXXX E. R.W., W.. XX.X.XXXX, J. do osobnej starostlivosti matky V. J., ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a otcovi R. J. u r č u j e výživné na každé mal. dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré je otec p o v i n n ý platiť matke vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred, počnúc právoplatnosťou rozvodu manželstva až do doby, kým sa nezmenia pomery.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa podala na tento súd dňa 21.3.2013 návrh o rozvod manželstva so žalovaným a to preto, že z dôvodu spáchania trestného činu manželom došlo k narušeniu manželských vzťahov, žalovaný manžel bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov, ktorý si v súčasnosti vykonáva a za danej situácie manželstvo riadne nefunguje a došlo k citovému odcudzeniu medzi manželmi a k jej strate dôvery voči manželovi.

Na pojednávaní súdu žalobkyňa trvala na rozvode manželstva a poukázala na to, že žalovaný s rozvodom tiež súhlasí. Pokiaľ sa týka úpravy pomerov k mal. deťom po rozvode, aj s touto úpravou manžel prejavil súhlas. Žalobkyňa pracuje ako opatrovatelka v Rakúsku na živnosť a za rok 2012 podala daňové priznanie príslušnému daňovému úradu v SR, podľa ktorého dosiahla základ dane 5.747,- eur, z toho predpis dane činil 1.092,- eur.

Žalovaný sa na pojednávanie súdu napriek riadnemu predvolaniu nedostavil a svoju neprítomnosť písomne ospravedlnil a súhlasil, aby súd prejednal a rozhodol vec v jeho neprítomnosti. Vo svojom

písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že s rozvodom manželstva a s úpravou rodičovských práv a povinností k 2 mal. deťom pre čas po rozvode manželstva súhlasí podľa návrhu matky a v rámci sebareflexie si uvedomuje svoje chyby, ktoré mali nepriaznivý dopad na manželstvo účastníkov aj rodinu. Prejavil silný citový vzťah k 2 mal. deťom a ku ktorým si chce plniť svoje povinnosti rodiča do budúcnosti. Na základe toho súd prejednal a rozhodol vec v jeho neprítomnosti, pridŕžajúc sa obsahu spisu a vykonaných dôkazov podľa § 101 ods. 2 OSP.

Kolíznym opatrovníkom pre prípad rozvodu navrhol zveriť mal. deti do osobnej starostlivosti matke, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a otcovi navrhol určiť minimálne zákonné výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima. Styk otca s deťmi nenavrhol upravovať, pretože prebieha dobrovoľne tak, že deti navštevujú otca vo výkone trestu odňatia slobody raz za dva týždne spolu so starou matkou a sú s ním v pravidelnom telefonickom kontakte.

Súd vykonal dokazovanie: výsluchom žalobkyne a kol. opatrovníka, sobášnym listom, rodnými listami mal. detí, potvrdením o poslednom spoločnom bydlisku manželov v T. W. G.. L. XXXX/XX, výpisom zo živnostenského registra oboch účastníkov, správou kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov mal. detí, správou Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, Prešov o dĺžke výkonu trestu a o dosiahnutej mzde žalovaného a daňovým priznaním žalobkyne za rok 2012, na základe čoho súd zistil tento skutkový stav:

Manželstvo účastníkov bolo uzavreté dňa 26.1.2002, u oboch ide o prvé manželstvo a z manželstva pochádzajú 2 mal. deti, o ktoré sa osobne stará žalobkyňa, pretože žalovaný je vo výkone trestu odňatia slobody od 8.6.2010 do 3.7.2018 a to na základe odsudzujúceho rozsudku tohto súdu v trestnom konaní sp. zn. 2T/44/2010. Žalobkyňa v súčasnosti býva s oboma deťmi v podnájme s tým, že spoločný byt manželov musela predať na úhradu dlhov manžela. Žalobkyňa pracuje na živnosť ako opatrovatelka v Rakúsku a v čase jej neprítomnosti sa o deti starajú rodičia žalobkyne. Žalovaný podľa predložených dokladov z ústavu na výkon trestu odňatia slobody síce pracuje, ale poberá čistú mesačnú mzdu v sume 6,35 eur a okrem výživného na mal. deti má ďalších 9 právoplatných rozhodnutí na vymoženie peňažných súm jednak v exekučných konaniach a jednak za súdne pohľadávky. Žalobkyňa sa rozhodla pre rozvod manželstva pre stratu dôvery, dlhodobé odlúčenie a vzájomné citové odcudzenie, ako aj z dôvodu, že manželstvo a rodina sú fakticky viac rokov nefunkčné. Žalovaný s rozvodom manželstva a s úpravou rodičovských práv a povinností k mal. deťom po rozvode súhlasil a kolízny opatrovník vzhľadom na prešetrenie pomerov mal. detí navrhol pre čas po rozvode manželstva zveriť obe deti do osobnej starostlivosti matke, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a otcovi navrhol určiť výživné na každé dieťa v zákonnej minimálnej výške.

Podľa § 18 Zák. o rodine č. 36/2005 Z.z., s účinnosťou od 1.4.2005, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 cit. zákona o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa § 22 cit. zákona k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1 až 3 cit. zákona súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa §§ 18 a 19 cit. zákona.

Na základe zisteného skutkového stavu a cit. právnej úpravy súd nepochybne dospel k právnenému záveru, že v manželstve účastníkov nastal trvalý a vážny rozvrat a manželstvo účastníkov prestalo riadne fungovať a neplní si svoje funkcie a účel. Preto súd manželstvo účastníkov so súhlasom oboch manželov rozviedol. Hlavnými príčinami rozvratu manželstva sú: spáchanie trestného činu žalovaným, pre ktorý je v dlhodobom výkone trestu odňatia slobody a čo spôsobilo ukončenie spolužitia medzi manželmi, nefunkčnosť manželstva a rodiny, stratu dôvery a vzájomné citové odcudzenie.

Podľa § 113 OSP je rozvodové konanie spojené s konaním o úpravu pomerov k mal. deťom pochádzajúcim z manželstva na čas po rozvode.

Podľa § 24 Zák. o rodine č. 36/2005 Z.z. v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a obaja majú záujem o osobnú starostlivosť o dieťa, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či striedavá osobná starostlivosť bude v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1 a 2 cit. zákona rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 cit. zákona ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 cit. zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 cit. zákona pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká,

ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 cit. zákona výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 3 cit. zákona pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 155 ods. 3 OSP výrok rozsudku o plnení v peniazoch sa môže vyjadriť aj iným nezameniteľným spôsobom než vyčíslením, najmä s odkazom na presný spôsob určenia vyplývajúci z osobitného predpisu.

O úprave výkonu rodičovských práv a povinností k obom mal. deťom pre čas po rozvode manželstva bolo rozhodnuté na základe súhlasných prejavov oboch rodičov a súhlasného vyjadrenia kolízneho opatrovníka tak, že obe mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude deti zastupovať a spravovať ich majetok a vzhľadom na to, že otec je v dlhodobom výkone trestu odňatia slobody, kde má obmedzené možnosti regulovať svoje pracovné pôsobenie a výšku dosahovanej mzdy, súd určil otcovi minimálne zákonné výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Výška tohto životného minima je každoročne upravovaná (menená) opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR od 1.7. daného roka do 30.6. nasledujúceho roka a od 1.7.2012 do 30.6.2013 činí výšku 88,82 eur a 30 % z toho je 26,65 eur, čo je aktuálna výška výživného, ktoré má otec platiť na každé dieťa.

V prípade zmeny pomerov u rodičov alebo mal. detí Zákon o rodine umožňuje, aby došlo k zmene doterajšej súdnej úpravy práv a povinností rodičov k mal. deťom pre čas po rozvode manželstva na základe nového súdneho rozhodnutia alebo rodičovskej dohody schválenej súdom a to v zmysle § 163 OSP.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 144 veta prvá OSP tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia na tomto súde ku Krajskému súdu Prešov v 3 vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.